

Om öppen ungdomsverksamhet

Nästan vad som helst kan ibland omfattas av begreppet "Öppen ungdomsverksamhet". Detta bidrar varken till tydlighet eller effektivitet. KEKS har därför tagit fram följande avgränsning.

Precis som demokrati definieras av principerna om åsikts- och yttrandefrihet, en person en röst, etc. så definieras öppen ungdomsverksamhet av de grundläggande principer den vilar på och som gör den till det den är. Dessa principer finns fastslagna i dokumentet European Charter on Local Youth Work (Europeiska principer och riktlinjer för lokal öppen fritids- och ungdomsverksamhet).

Centralt bland dessa principer är verksamheten ska "skapas, organiseras, planeras, förberedas, utföras och utvärderas tillsammans med eller av unga", d v s bygga på delaktighet. Denna definition av delaktighet finns även i Europarådets rekommendation avseende öppen ungdomsverksamhet, youth work, där det står att verksamheten når sina mål genom att engagera unga i "det aktiva skapandet, förberedandet, genomförandet och utvärderingen av initiativ och aktiviteter som speglar deras behov, intressen, idéer och erfarenheter".

Den öppna ungdomsverksamheten bygger alltså på och förutsätter ungas aktiva medskapande i alla steg av verksamhetsprocessen, från idé till utvärdering. Öppen ungdomsverksamhet är därför inte åtgärder vars huvudsakliga syfte och fokus är att förse ungdomar med vuxenproducerade fritidsaktiviteter eller utbildning.

Öppen ungdomsverksamhet förutsätter också att det är ungdomarna, deras intressen och behov som står i centrum och styr den samlade verksamheten. Detta slås fast i såväl Europarådets rekommendation som i "chartern".

I Europarådets rekommendation står att den öppna ungdomsverksamheten ska vara "rättighetsbaserad, inkluderande och fokuserad på unga människor, deras behov och förmågor.":

I inledningen till chartern står att: "Ett demokratiskt samhälle behöver unga människors röster och aktiva deltagande. För att kunna ta denna roll behöver unga en plats där de kan sätta sin egen agenda. En plats där de, tillsammans med andra unga, kan undersöka, uttrycka och utveckla sina intressen och förmågor, såväl som sina idéer för framtiden. En plats där de kan få stimulans och stöd att vidareutveckla de kunskaper, färdigheter, attityder och värderingar de behöver för att kunna nå sin fulla potential som individer och samhällsmedborgare. Denna plats är den öppna

fritids- och ungdomsverksamheten, en plats där unga är och alltid måste vara dess främsta intressenter.” (Våra fet-markeringar.)

Öppen ungdomsverksamhet är därför inte verksamheter där unga inte är de primära intressenterna och där de inte självständigt kan sätta sin egen agenda, oberoende av andra gruppers åsikter och behov.

Med målet att leva upp till Europarådets rekommendation och Chartern har KEKS formulerat verksamhetens huvudsakliga syfte och fokus som att ”Stimulera och stödja aktiviteter som bygger på och förutsätter ungas aktiva engagemang och ansvarstagande”.

Detta utesluter inte att personal kan driva aktiviteter för unga och det kräver inte att alla unga ska vara delaktiga. En majoritet av de ungdomar som nås kommer fortfarande att vara deltagare i aktiviteter producerade av andra. Den centrala frågan är vilka dessa 'andra' är; Är de unga eller vuxna? Och om de är vuxna; drivs aktiviteten med det medvetna syftet att stimulera unga att själva ta över rodret och driva något liknande?

Vad det kräver är att verksamhetens fokus är att skapa en kultur där unga är aktivt medskapande, och att de åtgärder man vidtar som personal har detta som tydligt uttalat syfte.

Detta synsätt stämmer också väl överens med den definition av ungdomsarbete, youth work, som finns i rapporten från EUs expertgrupp *Quality Youth Work – a common framework for the further development of youth work* (2015):

“Actions directed towards young people regarding activities where they take part voluntarily, designed for supporting their personal and social development through non-formal and informal learning.”

Definitionen av “unga människor” i termer av ålder från land till land, så gör också målgruppsåldern för olika organisationer och verksamheter. KEKS definierar unga människor som personer 13 till 19 år gamla. Av praktiska skäl omfattar våra enkäter och vårt stöd till våra medlemsorganisationer åldrarna 12 till 25 år. Stöd till uppföljning och utveckling av aktiviteter för andra åldersgrupper, såsom yngre barn, kan förekomma men ingår på inget sätt som en del i medlemskapet och avgiften.